

Örebro 2024-04-18

Till: Funktionsrätt Sverige

Ds: 2023:33

Synpunkter från PIO gällande remissen: Karenstak och högriskskydd – en översyn av karensavdraget och förslag på utökade undantag Ds 2023:33

PIO stödjer arbetsgruppens förslag med karenstak som ersätter nuvarande reglering av det allmänna högriskskyddet. Namnbytet till karenstak tycker PIO är bra. PIO stödjer även förslaget med ett utökat högriskskydd som ska benämnas högriskskydd.

Förslaget att karensavdrag inte ska göras från sjuklön eller sjukpenning om sådant avdrag har gjorts för en individ vid sex tillfällen under de senaste tolv månaderna bedömer vi kommer innebära att de av PIOs medlemmar som inte har beviljats högriskskydd slipper karensavdrag vid några sjuktilfällen per år och att deras ekonomi därmed förbättras. Vår förhoppning är också att karenstaket gör att fler personer i samhället i stort har ekonomisk möjlighet att stanna hemma vid infektioner och att därmed sjuknärvaron minskar – något som kan bidra till att minska risken att personer med primära immunbrister smittas på sin arbetsplats.

PIO stödjer arbetsgruppens förslag att arbetstagare med högriskskydd ska ansöka om sjukpenning från början av sjukperioder. Att arbetsgivare inte blir skyldiga att betala ut sjuklön för arbetstagare som omfattas av ett beslut om högriskskydd, tror PIO kan bidra till att personer med primär immunbrist eller andra kroniska sjukdomar blir attraktivare på arbetsmarknaden. Det kan också bidra till att sjuknärvaron för personer med primär immunbrist minskar och att man faktiskt är hemma och vilar när man är sjuk, och därmed kan bli frisk fortare.

PIO stödjer också förslaget med en förändrad administration där Försäkringskassan får ansvar att bedöma rätten till högriskskydd och sjukpenning, samt betala ut sjukpenning direkt till individerna.

PIO stödjer arbetsgruppens förslag att högriskskyddet ska gälla för dem som har en sjukdom som under en tolv månadersperiod kan antas medföra minst sju eller annars återkommande sjukperioder (går i skov). Personer med primär immunbrist kan ha perioder med sämre hälsa på grund av täta svårläkta infektioner. Även autoimmunitet och inflammation kan orsaka sämre hälsa i perioder. Högriskskyddets nya utformning kommer sannolikt underlätta anställning och arbetliv för personer med primär immunbrist.

PIO instämmer med arbetsgruppens bedömning att Försäkringskassan bör få i uppdrag att genomföra informationsinsatser om karenstak och högriskskydd. Vi vill också understryka vikten av att läkare som ska skriva intyg inför beslut om högriskskydd får information med tydliga kriterier för stödet. Förslagsvis kan funktionsrättsorganisationerna involveras för att förmedla information och sprida kunskap om karenstaket och högriskskydd till sina medlemmar och till sjukvården. Riktad information till arbetsgivarorganisationer och fackförbund är också viktigt.

När vi har frågat runt bland våra medlemmar så är det endast ett fåtal som nyttjar nuvarande högriskskydd. Några för att de inte känner till det, andra för att de inte vill signalera till sin arbetsgivare att de har en riskfaktor för frånvaro på grund av sin sjukdom.

Arbetsgruppen bedömer att negativa beteendeeffekter av förslagen sammantaget är begränsade. PIO instämmer i den bedömningen. I grunden vill vi tro att människor gärna vill arbeta och att sjukdagar kommer och går, och det ska inte behöva vara en ekonomisk risk att stanna hemma en kortare tid utan grunden för varje arbetsgivare borde vara att ha pigga och produktiva medarbetare.

Anneli Larsson
Verksamhetsansvarig